

leden van de gemeenteraad

Reuver: 05-03-2014
Ons kenmerk: 201402940
Onderwerp: Raadsinformatiebrief Juridische structuur regionale samenwerking decentralisaties

Tijdens de werkvergadering met uw gemeenteraad op 27 januari jl. hebben we aangegeven dat regionale samenwerking voor de decentralisatieopgaven belangrijk is. In diverse brieven heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dit ook aangegeven. Het is van belang om tijdig een passende juridische vorm te kiezen voor een vorm van regionale samenwerking. Een vorm die de lokale verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de decentralisatieopgaven moet faciliteren.

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de keuze voor een model van regionale samenwerking in het kader van de decentralisatieopgaven. Aangezien de taken die worden overgeheveld naar de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling tot onze bevoegdheden behoren, zijn wij gevoegd tot het treffen van een gemeenschappelijke regeling hieromtrent. Uw gemeenteraad moet daarbij toestemming verlenen¹.

Waarom regionale samenwerking?

Met de decentralisatie van een drietal opgaven in het sociale domein (Jeugdzorg, AWBZ/Wmo en Participatiewet) worden deze taken nadrukkelijk belegd bij de gemeenten. Dit vanuit de verwachting dat gemeenten het beste in staat zijn passende ondersteuning dichtbij de burger te bieden. Over het algemeen geldt daarmee dat voor de meeste taken zowel de beleidsvorming als de uitvoering lokaal zullen zijn.

Regionale samenwerking moet de lokale verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de decentralisatieopgaven faciliteren, door het maken van adequate bestuurlijke afspraken over een aantal onderwerpen, bijvoorbeeld opdrachtgeven, verantwoording, risicodeling, verevening.

Eisen samenwerkingsvorm

Om te komen tot een juridische vorm is een 'afwegingskader' opgesteld, om de verschillende juridische vormen te beoordelen op elementen die voor de gemeenten van wezenlijk belang zijn. In dit verband is bij een aantal externe organisaties, waaronder het Thorbeckehuis en het Ministerie van BZK advies ingewonnen.

¹ Deze toestemming kan alleen worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Openingstijden gemeentehuis:
maandag t/m vrijdag
09.00 tot 13.00 uur.
Na 13.00 uur alleen op afspraak.

Avondopenstelling Klantenbalie:
maandag 17.00 tot 19.30 uur.

Telefonische bereikbaarheid:
maandag t/m vrijdag
08.30 tot 16.30 uur.

Telefonische bereikbaarheid
team Werk, Inkomen & Zorg:
maandag t/m vrijdag
09.00 tot 10.00 uur.

Raadhuisplein 1
5953 AL Reuver

Postbus 4750
5953 ZK Reuver

T 077 474 92 92
F 077 474 58 88

www.beesel.nl
info@beesel.nl

BNG 28.50.00.780
IBAN: NL50BNGH0285000780
BIC: BNGHNL2G
KvK nummer: 14130743

Aan de regionale samenwerkingsvorm zijn de volgende eisen gesteld:

- Democratische legitimering door invloed van de gemeenteraden op de regionale beleidsontwikkeling² – arrangementen en inzet middelen – en controle op de uitvoering.
- Moet dichtbij, lokaal maatwerk in de vitale gemeenschappen, mogelijk maken.
- Aansluiten bij eisen die de wetgever stelt.
- Effectief en efficiënt, zo 'lean' mogelijk.
- Continuïteit en stabiliteit bieden.
- Flexibiliteit ten aanzien van het in de toekomst toevoegen dan wel schrappen van producten en diensten in het kader van de drie decentralisaties.
- BTW compensatie mogelijk maken.
- Risico's kunnen spreiden en 'krenten uit de pap halen' uitsluiten.

Proces

In het proces dat heeft geleid tot de keuze voor het juridische model voor regionale samenwerking is eerst gekeken naar alle mogelijke organisatievormen. Hierbij hebben we ons laten informeren over deze mogelijkheden. Uiteindelijk kwamen twee varianten het meest in aanmerking: een Coöperatieve Vereniging (CV)³ en een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR)⁴. We hebben regionaal gekozen voor de MGR als juridische vorm.

Argumenten

De belangrijkste aspecten voor deze keuze geven wij hieronder kort weer.

Meer invloed gemeenteraad op een MGR

Beide juridische vormen bieden mogelijkheden om de democratische legitimering te verankeren en geven mogelijkheden om daar vernieuwing in te brengen. In een CV staan raden verder op afstand, omdat zij jegens een CV geen zeggenschap hebben (ook niet op de begroting). De CV is immers een zelfstandige privaatrechtelijke entiteit.

Geen BTW bij een MGR

Voor wat betreft BTW compensatie biedt de MGR een belangrijk voordeel ten opzichte van de CV. Bij een MGR is er immers sprake van verlengd lokaal bestuur, hetgeen betekent dat er gezamenlijk publieke taken worden uitgevoerd, als waren het de gemeenten zelf. Een CV is echter een privaatrechtelijke samenwerkingsvorm, in formele zin los van de gemeenten. Bij de CV is BTW compensatie niet mogelijk.

Inbesteden kan met een MGR⁵

Een MGR maakt inbesteden mogelijk. Iets wat via een CV niet mogelijk is. Verder dient er bij opdrachtverlening (of financiële ondersteuning) bij een CV rekening te worden gehouden met aanbestedingsrechtelijke en staatssteunachtige aspecten.

Vervolgprocedure voor de raad

Regionaal stellen we een kwartiermaker aan die wordt belast met de 'Bouwopdracht voor het Regionaal Servicebureau Sociaal Domein'. Als de uitwerking van de MGR

² Deze is echter minder relevant, omdat beleidsontwikkeling bij de afzonderlijke gemeenten blijft.

³ Coöperatie of Coöperatieve Vereniging: een rechtspersoon met leden die gericht is op het in bepaalde stoffelijke behoeften van haar leden te voorzien, krachtens de overeenkomsten die met deze leden zijn gesloten.

⁴ Gemeenschappelijke Regeling: publieksrechtelijke overeenkomst tussen bestuursorganen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Een variant op de Gemeenschappelijke Regeling is de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling. De wet biedt de mogelijkheid aan gemeenten om modulaair gebruik te maken van de diensten van de Gemeenschappelijke Regeling. Dat houdt in dat gemeenten alleen aan dienstverlening inkopen wat ze denken nodig te hebben en een basisafpraak maken over wat gezamenlijk wordt afgenomen.

⁵ Bij inbesteden wordt een opdracht verstrekt aan een eigen overheidsdienst (dus binnen dezelfde juridische entiteit). Deze opdrachten zijn niet aanbestedingsplichtig. Hier wordt ook bedoeld quasi inbesteden. Bij quasi inbesteden wordt een opdracht verstrekt aan een gelieerde instelling, die een andere rechtspersoon (publiek of privaat) is. In de jurisprudentie zijn criteria ontwikkeld waaronder quasi-inbesteding mogelijk is (zonder aanbestedingsplicht): de instelling bevat geen privaat kapitaal, de opdrachtgevende overheid oefent toezicht uit op de gelieerde instelling alsof het een eigen dienst is en de gelieerde instelling voert het merendeel van zijn werkzaamheden uit ten behoeve van de opdrachtgevende overheid.

gereed is, vragen wij uw gemeenteraad toestemming te verlenen aan het college voor de oprichting hiervan.

Bij de uitwerking van de MGR houden we rekening met de volgende aandachtspunten, waarbij de eerder gestelde eisen leidend en verplichtend zijn:

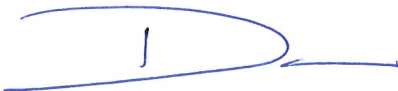
- Het betrekken van de gemeenteraden bij de uitwerking van praktische invulling van de bestuursstructuur en de borging van de democratische legitimiteit via de aanhaking van de gemeenteraden. In afstemming met (een vertegenwoordiging van) de betrokken gemeenteraden gaan wij, samen met de colleges van de regiogemeenten, de juridische vorm van een MGR verder uitwerken. Wij treden hiervoor nog nader met u in contact.
- Het maximaal gebruik maken van de mogelijkheden (flexibiliteit) die een MGR biedt. De MGR beperkt zich tot het terrein van de uitvoering van de drie decentralisaties, beleidsontwikkeling maakt er geen deel van uit. Dit blijft een bevoegdheid van elke afzonderlijke gemeente. Hoewel we kiezen voor een klassiek samenwerkingsmodel, moet de samenwerkingsvorm vernieuwing stimuleren en uitnodigen tot nieuwe initiatieven. Dat vraagt om continue aandacht.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Beesel,

drs. R.R.M. Halfman
secretaris

dr. P. Dassen-Housen
burgemeester

